

สรุปการตรวจสอบข่าวการระบาดของโรคในรอบสัปดาห์
สัปดาห์ที่ 21 ระหว่างวันที่ 16 - 22 พฤษภาคม พ.ศ. 2547
(Outbreak Verification summary, 21th Week May 16 - 22, 2004)

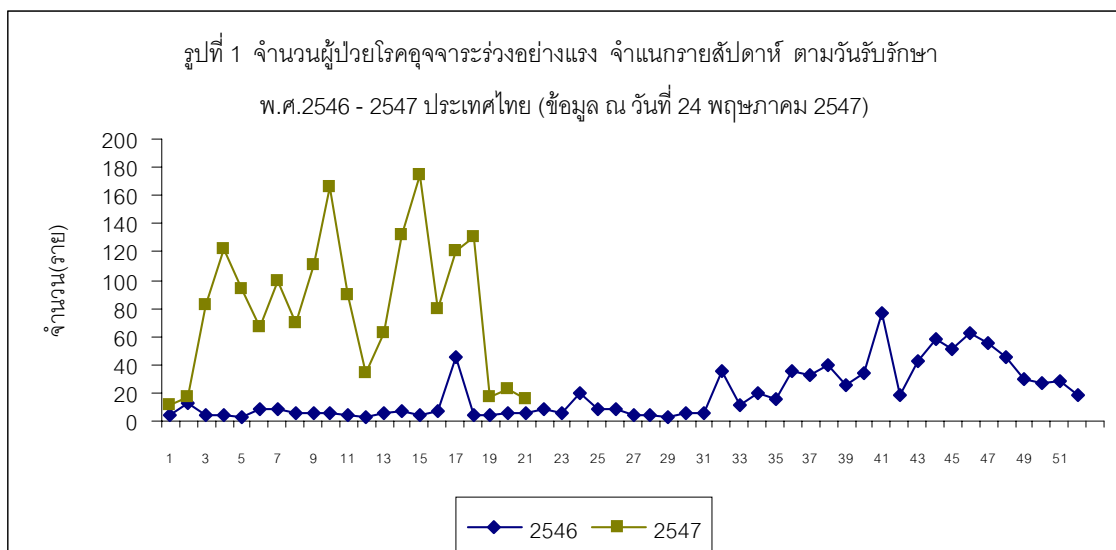
ในสัปดาห์ที่ 21 ระหว่างวันที่ 16 – 22 พฤษภาคม พ.ศ. 2547 สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค ได้รับแจ้งข่าวการเกิดโรค และได้ดำเนินการตรวจสอบ สรุปสาระสำคัญดังนี้

1. Severe diarrhoea พบการระบาดใน 2 จังหวัด มีรายงานผู้ป่วยทั้งหมด 19 ราย ทุกรายตรวจพบเชื้อ *Vibrio cholerae* El Tor Inaba ดังนี้

1.1 จังหวัดบุรีรัมย์ ได้รับรายงานผู้ป่วย จำนวน 6 ราย เข้ารับการรักษาเป็นผู้ป่วยในที่โรงพยาบาลสตึก อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมีวันเริ่มป่วย ระหว่างวันที่ 11 – 13 พฤษภาคม พ.ศ. 2547 เข้ารับการรักษาในวันที่ 13 พฤษภาคม จำนวน 2 ราย วันที่ 14 พฤษภาคม จำนวน 4 ราย เป็นเพศชาย 4 ราย เพศหญิง 2 ราย อายุระหว่าง 26 -74 ปี โดยมีภูมิลาเนาอยู่ที่ หมู่ 2 ตำบลสตึก 2 ราย หมู่ 9, 12, 17, 20 ตำบลนิคม หมู่ละ 1 ราย จากการสอบสวนโรคของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลสตึกและสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ยังไม่สามารถสรุปได้อย่างชัดเจนเกี่ยวกับแหล่งโรคและอาหารที่สงสัย แต่ผู้ป่วยทุกรายจะซื้ออาหารส่วนใหญ่จากตลาดในตำบลราชของอำเภอสตึก ซึ่งจำหน่ายอาหารสดและอาหารแห้ง ทางหน่วยงานในพื้นที่และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดบุรีรัมย์ ได้ดำเนินการควบคุมและเฝ้าระวังโรคอย่างต่อเนื่องอยู่ในขณะนี้

1.2 จังหวัดยะลา อำเภอเบตง ได้รับรายงานผู้ป่วย 13 ราย เริ่มป่วยวันที่ 19 – 22 พฤษภาคม พ.ศ. 2547 อยู่ในเขตเทศบาลตำบลเบตง 11 ราย ตำบลยะรมและตำบลธารน้ำทิพย์ ตำบลละ 1 ราย อายุระหว่าง 19 – 58 ปี จากการสอบสวนโรคยังไม่สามารถสรุปได้ชัดเจนเกี่ยวกับแหล่งโรค ทางจังหวัดได้จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการและทีมสอบสวนควบคุมโรค รวมทั้งแจ้งสถานบริการสาธารณสุขที่เกี่ยวข้องทุกแห่ง ตรวจ Rectal swab ผู้ป่วยอุจจาระร่วงทุกราย และทำการตรวจปริมาณคลอรีนตกค้างในน้ำประปา ในเขตอำเภอเบตง จำนวน 8 ตัวอย่าง พบว่า ผ่านเกณฑ์ทั้งหมด (มากกว่า 0.2 ppm) และได้ประสานกับสำนักงานประปาส่วนภูมิภาคอำเภอเบตง ให้เพิ่มปริมาณคลอรีนตกค้าง ให้อยู่ระหว่าง 0.3 – 0.5 ppm

ตั้งแต่ต้นปีสำนักระบาดวิทยาได้รับรายงานผู้ป่วยทั้งสิ้น 1,712 ราย เสียชีวิต 7 ราย คิดเป็นอัตราป่วย 2.74 ต่อประชากรแสนคน เป็นผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล 1,307 ราย ผู้ป่วยที่ค้นพบในชุมชน 405 ราย โดยพบกระจายอยู่ใน 52 จังหวัด และมีรายงานผู้ป่วยสูงมาตั้งแต่ปลายปี 2546 ถึงแม้ว่าในช่วงสัปดาห์ที่ 19 – 21 จำนวนผู้ป่วยจะลดน้อยลงแต่ยังสูงกว่าปีที่ผ่านมาซึ่งต้องทำการเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิดต่อไป (รูปที่ 1)

จังหวัดที่ยังคงมีรายงานผู้ป่วยในช่วงสัปดาห์ที่ 20 – 21 (วันที่ 9 - 22 พฤษภาคม) มี 12 จังหวัด ได้แก่ ยะลา 13 ราย นุรือรีย 6 ราย สุราษฎร์ธานี 5 ราย ภูเก็ต 4 ราย กรุงเทพมหานคร อุทัยธานี ฉะเชิงเทรา ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรสาคร จันทบุรี ขอนแก่น นครราชสีมา จังหวัดละ 1 ราย

2. Food poisoning จากการรับประทานเห็ดป่า

2.1 จังหวัดกระบี่ ได้รับรายงานจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกระบี่ว่า มีผู้ป่วยอาหารเป็นพิษจากการรับประทานเห็ดป่า จำนวน 6 ราย อายุระหว่าง 3 – 46 ปี เสียชีวิต 4 ราย โดยผู้ป่วยทั้งหมดอยู่ในครอบครัวเดียวกัน อยู่ที่ หมู่ 6 ตำบลคลองขนาน อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่ จากการซักประวัติและสอบสวนโรคพบว่า ผู้ป่วยทั้งหมดรับประทานเห็ด ซึ่งมีลักษณะคล้ายเห็ดโคน ซึ่งมีเห็ด 2 ชนิดปะปนกัน (รูปที่ 2, 3) ลักษณะของเห็ดพิษดังรูปที่ 2 ใบร่มมีเกล็ดเหมือนหนังงูเห่า ก้านตันจากโคนถึงใบร่ม ส่วนลักษณะของเห็ด รูปที่ 3 เป็นเห็ดที่ไม่มีพิษ ลักษณะของก้านกลวง ซึ่งลักษณะใกล้เคียงกันมาก นำมาผัดน้ำมันหอยรับประทาน เมื่อเวลา 20.00 น. วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2547 ต่อมาวันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2547 มีอาการคลื่นไส้ อาเจียน ถ่ายเหลว เข้ารับการรักษาที่ สถานีอนามัยแหลมกรวด อาการดีขึ้น จึงกลับบ้าน วันที่ 13 พฤษภาคม พ.ศ. 2547 ผู้ป่วยยังมีอาการถ่ายเหลว อ่อนเพลียมาก เหงื่อออก ตัวเย็น ปวดศีรษะมาก เป็นตะคริว กระตุก จึงเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลเหนือคลอง ผู้ป่วยอาการไม่ดีขึ้น จึงส่งต่อเข้ารับการักษาที่ โรงพยาบาลกระบี่ ในวันที่ 14 พฤษภาคม พ.ศ. 2547 โรงพยาบาลกระบี่ส่งต่อเข้ารับการรักษาที่ โรงพยาบาลสุราษฎร์ธานี 3 ราย เสียชีวิตวันที่ 17 พฤษภาคม พ.ศ. 2547 ทั้ง 3 ราย ส่วนผู้ป่วยที่อยู่โรงพยาบาลกระบี่ 3 ราย เสียชีวิต วันที่ 18 พฤษภาคม 1 ราย รักษาหาย 2 ราย

รูปที่ 2

รูปที่ 3

2.2 จังหวัดเชียงใหม่ ได้รับรายงานผู้ป่วย 6 ราย เป็นชาย 5 ราย หญิง 1 ราย อายุระหว่าง 23 – 60 ปี เสียชีวิต 1 ราย มีภูมิลำเนาอยู่ที่ ตำบลแม่ศึก อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ขณะนี้ยังอยู่ระหว่างการรักษาที่โรงพยาบาลศรีสังวาลย์ จังหวัดแม่ฮ่องสอน 5 ราย (มีอาการหนัก 2 ราย) ผู้ป่วยให้ประวัติว่า เก็บเห็ดกระโถงดินดำหรือเห็ดไข่ห่านจากป่า นำมาต้มรับประทานในวันที่ 17 พฤษภาคม พ.ศ. 2547 เริ่มป่วยวันที่ 18 พฤษภาคม พ.ศ. 2547 มีอาการคลื่นไส้ อาเจียน ปวดท้อง ถ่ายเหลว ตัวและตาเหลือง ผู้เสียชีวิต 1 ราย ในวันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2547

เมื่อเข้าสู่ฤดูฝนจะมีเห็ดป่าขึ้นเป็นจำนวนมาก หลายชนิด ชาวบ้านมักจะเก็บมาขายและรับประทาน และมีรายงานผู้เสียชีวิตเกิดขึ้นทุกปี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปี พ.ศ. 2547 ช่วงเดือนพฤษภาคม มีรายงานผู้ป่วยอาหารเป็นพิษจากการรับประทานเห็ดป่ารวม 18 ราย เสียชีวิต 8 ราย เกิดขึ้นใน 4 จังหวัด คือ จังหวัดเลย (5 ราย เสียชีวิต 3 ราย) น่าน (1 ราย) กระบี่ (6 ราย เสียชีวิต 4 ราย) และเชียงใหม่ (6 ราย เสียชีวิต 1 ราย) ดังนั้นทุกจังหวัดจึงควรเร่งประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนตระหนักถึงอันตรายจากพิษเห็ดป่า และรู้จักเลือกรับประทานเห็ดอย่างปลอดภัย

เรียบเรียงโดย ลัดดา ลิขิตยี่งวรา และอุบลรัตน์ นฤพนธ์จิรกุล

กลุ่มเฝ้าระวังสอบสวนทางระบาดวิทยา สำนักโรคระบาดวิทยา

